

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (LLICÈNCIES D'OBRES)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 19 de novembre de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En data 9 de febrer de 2022, va tramitar en qualitat de tècnic un comunicat diferit d'obres al Districte de l'Eixample.
- En data 4 de març de 2022, va rebre una notificació de suspensió temporal de terminis.
- En data 13 de juny de 2022, va rebre un avís d'ineficàcia en el qual se li demanava que aportés documentació nova.
- En data 6 de juliol de 2022, va presentar telemàticament la documentació sol·licitada.
- En no rebre la llicència sol·licitada, en data 11 d'octubre de 2022, va demanar informació de l'estat de l'expedient.
- En data 18 d'octubre de 2022, va rebre la resposta per correu electrònic, en la qual se l'informava que "no se li havia pogut enviar un requeriment per correu postal i que li tornarien a enviar".
- En data 16 de novembre de 2022, va rebre el requeriment esmentat, que va resultar ser el mateix avís d'ineficàcia que ja havia rebut el 13 de juny de 2022.
- En data de presentació de la queixa no s'havia resolt l'expedient.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de l'Eixample** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 22 de novembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 21 de desembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a l'expedient i n'adjunta còpia.

CONSIDERACIONS

1. Resposta municipal incompleta

Abans de res, aquesta Sindicatura vol manifestar que **la informació facilitada en l'informe de resposta no és completa**.

L'expedient que s'adjunta (en dues parts; la primera, de 162 pàgines, i la segona, de 62 pàgines) **no està ni indexat ni foliat**. Tampoc no està ordenat cronològicament.

Hi ha documents repetits en els dos blocs que conformen l'expedient i, tot i la dificultat que planteja la valoració d'un expedient tramès en les condicions descrites, tampoc sembla que estigui complet. De fet, el primer document que ens trobem en el bloc de documentació 1 és l'esmena de deficiències presentada per l'interessat el 6 de juliol de 2022.

Aquesta actuació **no es correspon amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura ni amb els principis d'actuació d'una bona administració**.

En conseqüència, es recorda al Districte de l'Eixample l'obligació dels òrgans municipals, d'acord amb el que estableix la base III, apartat 3 del Reglament de funcionament de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'aportar dades, expedients i, en general, tota la documentació necessària perquè pugui dur a terme les seves actuacions de supervisió.

2. Respecte al fons de l'assumpte

Les llicències són actes reglats i s'han d'atorgar d'acord amb el que estableixen la llei d'urbanisme, el planejament urbanístic i les ordenances municipals, segons disposa l'article 188 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme.

No correspon a la Sindicatura revisar o valorar tècnicament si un projecte d'obres s'adequa a la normativa d'edificació i urbanística, ni tampoc pronunciar-se respecte de les mancances documentals.

Aquests aspectes formen part de les competències dels serveis municipals, d'acord amb el procediment establert per a la concessió de la llicència d'obres en el capítol II de l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres (ORPIMO).

3. Sobre la tramitació del procediment

Aquesta Sindicatura considera que la informació rebuda evidencia que l'actuació del servei municipal ha estat insuficient i ineficaç, ja que no s'han complert els terminis establerts en la tramitació de l'expedient objecte de la queixa.

La primera data a tenir en compte és el 9 de febrer de 2022, en la qual el promotor de la queixa va presentar el comunicat diferit per fer les obres. La finca es troba en l'àmbit del Sector de Conservació de l'Eixample.

En data 4 de març de 2022, el Districte va suspendre el termini de tramitació del comunicat diferit fins que no es disposés de l'informe del Departament de Patrimoni Arquitectònic, Històric i Artístic. L'informe que sol·licitava el Districte es troba recollit en l'article 32 de l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres (ORPIMO) i en l'article 31 de les Normes urbanístiques de la modificació del Pla especial del patrimoni arquitectònic, històric i artístic de la ciutat de Barcelona, en els quals es recull que els projectes que ho requereixin estaran sotmesos a informe dels serveis municipals competents en matèria de patrimoni historicoartístic.

L'article 32 de l'ORPIMO recull l'obligació d'emetre, **en el termini de trenta dies des de la recepció de la petició, un informe dels serveis competents** en matèria del patrimoni arquitectònic historicoartístic en aquells casos en què la normativa vigent ho requereixi, i el termini se suspèn en aplicació de l'article 22 lletra d) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques

(LPACAP). Aquest termini de suspensió no pot excedir en cap cas els tres mesos. En cas de no rebre's l'informe en el termini indicat, el procediment prossegueix.

El Districte indica que l'informe, desfavorable, del Departament de Patrimoni es va emetre el 16 de juny de 2022, això és, **tres mesos més tard** del termini previst per l'ORPIMO. La suspensió del termini es va aixecar el 13 de juny de 2022, tot i que al ciutadà se li havia comunicat un temps estimat de trenta dies.

Reprès el termini de tramitació, en data 13 de juny de 2022, es va emetre un avís d'ineficàcia que l'interessat **va rebre per correu electrònic el 20 de juny de 2022**. Li atorgava un termini de quinze dies hàbils per esmenar deficiències. En data 6 de juliol de 2022, el ciutadà promotor de la queixa va presentar per via telemàtica la documentació requerida.

En data 11 de juliol de 2022, els serveis tècnics del Districte passen un exemplar de la documentació que va aportar l'interessat el 6 de juliol de 2022 en resposta a l'avís d'ineficàcia al Departament de Patrimoni per tal que s'emetés un informe. **En data 28 de novembre de 2022**, l'expedient restava pendent d'aquest informe.

Des d'aquesta Sindicatura, entenem que la finalitat de la intervenció municipal en l'edificació és vetllar pel compliment de les normes urbanístiques i garantir la seguretat jurídica de les persones interessades, a la vegada que permet un control adequat de la legalitat de les seves actuacions.

Això no obstant, l'article 5 de l'ORPIMO recull els principis generals de la regulació dels diferents règims i procediments d'intervenció administrativa, entre els quals hi ha els d'eficàcia, eficiència i economia procedimental, i el d'agilitació dels procediments i simplificació administrativa.

També convé recordar que l'art. 54 de la LPACAP estableix que una de les formes possible de l'inici del procediment administratiu és la petició que la ciutadania adreça a l'administració. En el cas que ens ocupa, es tracta de la sol·licitud de llicència per obres de reforma interior en un habitatge, que té caràcter obligatori.

Al compliment de l'obligació de sol·licitar llicència prèvia es correspon l'obligació municipal de donar resolució expressa a aquesta petició en els terminis que fixa la normativa aplicable. En el cas dels projectes d'obres menors de tipus II (comunicat diferit), l'article 49 de l'Ordenança reguladora dels processos d'intervenció municipal (ORPIMO) estableix que el termini per resoldre aquest tipus de llicències és d'un mes; termini que es pot suspendre en els termes esmentats anteriorment. Tot i això, i amb la informació confusa facilitada pel Districte, es constata que des del comunicat d'obres

fet el 9 de febrer de 2022 fins a, com a mínim, el 28 de novembre de 2022, **han passat gairebé deu mesos**. Per tant, ha transcorregut amb escreix el termini previst per la norma.

El Districte informa que la **notificació en paper** de l'avís d'ineficàcia va ser infructuosa el 12 de juliol de 2022 i es va fer amb èxit el 17 de novembre de 2022.

L'11 d'octubre de 2022, el ciutadà va presentar un escrit al registre electrònic (núm. registre 20229419618) demanant informació respecte a la llicència sol·licitada. En data 18 d'octubre de 2022, el Departament de Llicències del Districte va respondre el correu electrònic i el va informar que tenia una notificació no lliurada respecte d'aquest expedient. Així mateix, se li indica que la notificació per correu postal se li farà arribar de nou a l'adreça habilitada a aquest efecte. I, efectivament, la rep el 17 de novembre de 2022, però la notificació era **el mateix avís d'ineficàcia que ja li havien enviat en data 13 de juny de 2022 per correu electrònic**.

En primer lloc, no sembla coherent amb els principis d'eficàcia, eficiència i economia procedimental que el document en qüestió no s'hagués adjuntat a la resposta facilitada per correu electrònic el 18 d'octubre de 2022 i, encara menys, que es tracti del mateix document que s'havia enviat per aquest mateix canal el 13 de juny de 2022.

Convé recordar que l'article 13.3 de l'ORPIMO estableix que la sol·licitud ha de ser presentada obligatòriament mitjançant sistemes electrònics en cas que la persona interessada tingui la condició de promotor professional o tècnic habilitat (com és el cas del promotor de la queixa) i que, en aquests casos, la tramitació de l'expedient s'ha d'efectuar per mitjans electrònics. En el mateix sentit s'expressa l'art. 14.2.c de la LPACAP.

Cal tenir en compte que quan l'Administració incompleix els terminis de resolució, la seva actuació incideix en les expectatives de la ciutadania, de manera que no només es produeix una paralització de l'execució de les obres sol·licitades, sinó que pot repercutir en els seus interessos econòmics i els de l'equip professional tècnic que la representa.

La Sentència del Tribunal Suprem de 4 de desembre de 2021 assenyala que **el principi de bona administració es manifesta en dos vessants**: d'una banda, és un deure exigible a l'Administració que la seva actuació estigui guiada per la diligència i per la responsabilitat de resoldre en uns terminis raonables i, de l'altra, un dret de les persones administrades que, com a tals, el poden fer valer davant l'Administració en defensa dels seus interessos.

Per tot això, aquesta Sindicatura conclou que les exigències derivades del principi de bona administració no s'han complert en aquest cas, atès que el Districte no ha procedit amb la diligència que es pot exigir a l'Administració per garantir i possibilitar a la ciutadania l'exercici dels seus drets, de la mateixa manera que li exigeix les seves obligacions.

El principi de **bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del Districte de l'Eixample **no ha estat ajustada a dret ni eficaç** perquè no ha donat compliment als terminis que imposa l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres (ORPIMO).

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Advertir al Districte de l'Eixample** de l'obligació de complir amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'acord amb el que disposa el Reglament d'aquesta institució.
- **Recomanar al Districte de l'Eixample** que adopti les mesures i disposi dels recursos necessaris per agilitzar els procediments de resolució dels expedients de llicències amb la finalitat de donar compliment als principis d'eficàcia, eficiència i economia procedimental.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.